

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

 Владислав ЧУБАРОВ

« 4 » лютого 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 3 «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Галузь знань 10 - Природничі науки, математика та статистика

Спеціальність - 101 ЕКОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програма ЕКОЛОГІЯ

Факультет гірничо-металургійний

Нормативні дані Форма навчання	Курс	Семестр	Разом годин за планом	Кількість кредитів ECTS	Разом аудиторн. (годин)	Аудиторних годин (у тому числі КЗ)			Самостійна робота (годин)	Контрольний підсумок (семестр)	
						Лекції	Лабораторні роботи	Практичні роботи		екзамен	залік
Денна	1	1	90	3	32	16		16	58	-	1
Заочна	1	1	90	3	8	4		4	82		

2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «ОКЗ Цивільний захист та охорона праці в галузі» складена для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 – Екологія на основі освітньо-професійної програми «Екологія» згідно з методичними рекомендаціями щодо розроблення навчально-методичного забезпечення дисциплін у Криворізькому національному університеті.

Розробники: кандидат технічних наук, канд. техн. наук, доцент Нестеренко О.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Охорони праці та цивільної безпеки

Протокол № 9 від 05 лютого 2024 р.

Завідувач кафедри

Наталія ШВАГЕР

Схвалено Вченою радою гірничо-металургійного факультету
Протокол №7 від 10 січня 2024 року

Голова Вченої ради
гірничо-металургійного факультету

Іван КУШНЕРЬОВ

Схвалено групою забезпечення ОПП

Протокол №2 від 03 січня 2024 року

Гарант ОПП

Світлана ПАНОВА

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань - 10 - Природничі науки, математика та статистика Спеціальність - 101 ЕКОЛОГІЯ	Нормативна	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	За ступенем вищої освіти «магістр»	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16	4
		Самостійна робота	
		58 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		-	-
		Вид контролю:	
		залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – 2/58;

Для заочної форми навчання - 8/82.

Вивчення нормативної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» базується на знаннях отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітньо-професійного рівня бакалавр, в рамках яких вони вивчали загальні питання безпеки людини в умовах її життя і діяльності в побуті, громадських місцях, на виробництві тощо в курсах нормативних навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності» і «Основи охорони праці», а також окремі питання охорони праці в курсах загально-технічних і професійних дисциплін за спеціальністю.

Предметом вивчення дисципліни полягає у набутті у майбутніми фахівцями умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці, а також формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах гірничої галузі через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку, а також засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Фахові компетентності спеціальності

ФК07. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

ФК10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Програмні результати навчання

ПР05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПР09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.

ПР11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

ПР12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.

ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

ПР14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

ПР15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.

Дисципліна: „Цивільний захист та охорона праці в галузі” використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, зокрема: біології, фізики, хімії, психології, екології, економіки, і тісно пов'язана з практичною діяльністю людини. Тому при вивченні її студентам необхідні знання з біології, фізики, хімії, екології, психології, валеології, правознавства

3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Структура залікових модулів та розподіл часу на їх засвоєння
для денної та заочної форми навчання

Назва та склад змістового модуля	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль №1: ОХОРОНА ПРАЦІ У ВИРОБНИЧОМУ ПРОЦЕСІ						
Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці. Міжнародні норми в галузі охорони праці.	10/10	2/1	2/1	-	-	6/9
Тема 2. Система управління охороною праці в підприємствах.	10/10	2/-	2/-	-	-	6/9
Тема 3.Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.	10/10	2/1	2/1	-	-	6/9
Тема 4. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії в галузі.	10/10	2/-	2/-	-	-	6/9
Тема 5. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях	9/9	2/-	2/-			6/8
Контрольні заходи	1/1	-	-	-	-	-1
УСЬОГО	50/50	102	102			30/45
Змістовий модуль №2: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ І ДІЙ В МЕЖАХ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ						
Тема 6. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити НС	13/13	2/1	2/1	-	-	9/12
Тема 7. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист ОГ.	13/13	2/-	2/-	-	-	9/12
Тема 8. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.	13/13	2/1	1/1	-	-	10/12
Контрольні заходи	1/1	-	1/-	-	-	-1
	40/40	62	62	-	-	28/37
ВСЬОГО	90/90	164	164	-	-	58/82

Примітка: денна форма навчання/заочна форма навчання

4. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Лекція дозволяє забезпечити систематизацію знань; забезпечити засвоєння нової інформації та розв'язання проблемних ситуацій. Розвиток освітньої системи, тенденція до орієнтації на окрему людину, на реалізацію його творчих здібностей обумовлюють впровадження лекційних форм, таких як проблемна лекція, лекція-візуалізація, лекція - прес-конференція, інтегративна лекція. Ці лекційні варіанти успішно доповнюють традиційну лекцію-інформацію, будучи використаними в повному обсязі лекційного часу на одному або кількох заняттях або як елементи традиційної форми на частині заняття.

Тема 1.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці. Міжнародні норми в галузі охорони праці.

Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в виробництві. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Трудові норми МОП. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в охороні праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

Тема 2.

Система управління охороною праці в підприємствах .

Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва. Примірний розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Ефективність функціональної структури СУОП. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. 6.Складання колективного договору .

Тема 3.

Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Спеціальне розслідування нещасних випадків., основні документи Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі

Тема 4.

Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії в галузі.

1Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Атестація робочих місць. Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Вимоги до санітарного

контролю за станом повітря робочої зони. Вимоги до засобів індивідуального захисту. Розрахунок забезпеченості засобами індивідуального захисту працівників. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.. Утримання території підприємств галузі.

Тема 5.

Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях

Аналіз професійного та виробничого ризиків. Аналіз, прогнозування, профілактика травматизму та професійної захворюваності. Аналіз потенційних небезпек та ризиків виробництва. Мета і методи аналізу. Визначення комплексної оцінки заходів по поліпшенню умов та охорони праці. Автоматизовані системи управління охороною праці, обліку, аналізу та дослідження травматизму. Логічне моделювання небезпек виробничих процесів та оцінка базового і припустимого ризику

Тема 6.

Моніторинг небезпек, що можуть спричинити НС.

Галузевий моніторинг за станом безпеки у відповідній сфері відповідальності центральних органів виконавчої влади. Найменування та визначення основних показників джерел природних НС та номенклатура, позначення, розмірність і порядок визначення параметрів уражальних чинників джерел техногенних НС, які контролюються і підлягають прогнозуванню.

Територіальний моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації НС, стану впровадження превентивних заходів щодо зменшення їхніх масштабів. Мережа спостереження і лабораторного контролю. Урядова інформаційно-аналітична система з НС, збирання, оброблення, передавання та збереження моніторингової інформації.

Тема 7.

Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист ОГ.

Методи розрахунку характеристик зон ураження (радіусів зон руйнувань) при вибухах конденсованих речовин, газоповітряних, паливно-повітряних сумішей у відкритому та замкнутому просторі. Оцінка стійкості роботи ОГ внаслідок вибуху газоповітряної суміші.

Визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Визначення ступеню їхньої вогнестійкості. Оцінка масштабу і характеру (виду) пожежі, прогнозування її розвитку, швидкості та напрямку поширення, площі зон задимлення і часу зберігання диму. Противибуховий та протипожежний захист ОГ, основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні. Вимоги пожежної безпеки до шляхів евакуації. Планування дій персоналу підприємств та організацій при пожежах. Методика розрахунку необхідного часу на евакуацію людей із приміщень різного призначення, у яких виникає пожежа

Тема 8.

Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження

Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними (РР) та небезпечними хімічними речовинами (НХР) під час аварійного прогнозування можливої обстановки за відповідними таблицями (класу стійкості атмосфери, напряму розповсюдження хмари, потужності рівня радіації, доз опромінення людей, приведеної величини часу початку і тривалості опромінення, довжини та ширини зон забруднення (для РР) та площі зони, глибини, часу підходу хмари забрудненого повітря до ОГ (для НХР), тривалості дії ураження РР, НХР.

Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.

Забезпечення техногенної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях, як складової частини цивільного захисту.

Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів. Забезпечення надійного захисту та життєзабезпечення виробничого персоналу. Захист та раціональне розміщення основних виробничих фондів, зонування території об'єкту. Захист технологічного обладнання, удосконалення господарсько-виробничих зв'язків, робота за спрощеною технологією, використання місцевих ресурсів. Підвищення стійкості виробничих будівель і споруд, комунально-енергетичних і технологічних мереж. Підвищення протипожежної стійкості. Обмеження ураження від вторинних факторів при аваріях. Підготовка до відновлення виробництва. Резервування матеріальних та фінансових ресурсів.

5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма представлення
		Денна форма	Заочна форма	
Змістовий модуль №1: ОХОРОНА ПРАЦІ У ВИРОБНИЧОМУ ПРОЦЕСІ				
1.	Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП)	6	9	Конспект
2.	Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування та облік аварій, інцидентів та невідповідностей	6	9	Конспект
3.	Вимоги безпеки під час експлуатації електроустановок	6	9	Конспект
4.	Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць.	6	9	Конспект
5.	Забезпечення безпеки контрольно-вимірювальних приладів, автоматизованих систем управління, сигналізації та зв'язку.	6	8	Конспект
	Контрольний захід	-	1	
Змістовий модуль №2: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ І ДІЙ В МЕЖАХ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ				
6	Планування заходів з питань цивільного захисту	9	12	Конспект
7	Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС.	9	12	Конспект
8	Забезпечення діяльності ОГ, у власності якого перебуває об'єкт підвищеної небезпеки Критерії ідентифікації ОГ, що підлягають декларуванню безпеки. Засоби індивідуального захисту від шкідливих та небезпечних факторів. Надання першої допомоги постраждалим.	10	12	Конспект
	Контрольний захід	-	1	
	Разом	58	82	

Самостійна робота - це форма звіту про поточне вивчення навчальних питань навчальних модулів дисципліни. Робота виконується студентом після вивчення теоретичних положень дисципліни.

По узгодженню з викладачем студенту може бути визначена індивідуальна (оригінальна) тема завдання. Самостійну роботу оформляють у відповідності до вимог стандартів до текстових документів та пояснювальних записок. Робота може виконуватися у писаному,

друкованому чи електронному вигляді (у форматі Word, або іншому текстовому редакторі), PowerPoint.

Завдання повинно містити:

1. Титульний лист.
2. Опрацювання теми самостійної роботи. При викладенні питання слід давати посилання на літературні джерела. При потребі приводиться необхідний графічний матеріал та ілюстрації.
3. Список використаної літератури (3-4 найменування).

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні методи - бесіда, лекція.

Бесіда - це діалог між учителем та учнем, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати учнів на активізацію отриманих знань.

Лекція служить для пояснення теми за допомогою наочних методів - ілюстрація, демонстрація приладу чи засобу.

Практичні методи: досліди, вправи., реферати студентів. Вони не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності викладача, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Вони забезпечують систематичне, повне, точне і оперативне отримання інформації про навчальний процес.

Наступні методи контролю: *методи усного контролю*, *методи письмового контролю*, *методи практичного контролю*, *дидактичні тести*, *спостереження*. Методи усного контролю – це бесіда, розповідь студента, роз'яснення, читання технологічної карти, схеми та ін. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь студента (у підсумковому контролі це більш повний, системний виклад) або запитально-відповідна форма – бесіда, у якій викладач ставить запитання і чекає відповіді студента. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному уроці в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі.

Письмовий контроль (контрольна робота, технічний диктант, реферат) забезпечує глибоку і всебічну перевірку засвоєння, оскільки вимагає комплексу знань і умінь студента. У письмовій роботі студенту необхідно показати і теоретичні знання, і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних проблем.

8. ОЦІНКА ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» включає поточний контроль успішності, модульний контроль та складання диференційованого заліку.

Структура контролю

Контроль успішності студентів складається з поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекцій у вигляді технічних диктантів, тестів. Ці два компоненти генерують бали, які фіксуються в журналі.

Модульний контроль здійснюється після закінчення кожного змістового модуля. Він передбачає врахування результатів поточного контролю, індивідуальних домашніх завдань і результатів контрольної-модульної роботи.

Підсумковий контроль реалізується через визначення середньозваженого балу результатів модульних контролів за весь термін викладання дисципліни (дисципліна

викладається один семестр). Підсумковий контроль втілюється у формі заліку. Критерії визначення оцінки на заліку наводяться нижче.

Критерії оцінок

Для оцінювання успішності студентів використовується модульно-рейтингова система, яка передбачає розподіл балів за виконання всіх запланованих видів робіт. При цьому максимальна кількість балів, яку може отримати кожний змістовий модуль при умові його бездоганного виконання, дорівнює 100. Ця сума складається з балів отриманих за контрольно-модульну роботу, за успішне виконання студентом інших видів робіт у поточному контролю: вирішення індивідуальних завдань, тестів.

Шкала оцінювання успішності студентів

№ завдання	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль №1: “Охорона праці в галузі”		
1	Тестове завдання. Усне опитування	10
2	Технічний диктант	10
3	Самостійна робота	20
	Разом	40
Змістовий модуль №1: “Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту”		
1	Самостійна робота	20
2	Контрольна письмова робота	40
3	Разом	60
Диф. залік		0
Всього		100

За неуспішне складання першого змістового модулю проводиться його перездача в час, відведений викладачем.

Критерії оцінювання

Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Бали
A	ВІДМІННО – відмінне виконання з незначними помилками	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	80-89
C	ДОБРЕ – в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок	71-79
D	ЗАДОВІЛЬНО – робота зі значною кількістю недоліків	61-70
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальним критеріям	50-60
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – незадовільно (з можливістю повторного складання)	30-49
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	Менше 30

Підсумковий контроль відбувається у вигляді диф. заліку.

Завданням дифзаліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання.

Допуском до дифзаліку є накопичена сума балів за поточне навчання. Мінімальна кількість балів, яка є допуском до дифзаліку становить 60 балів. Оцінювання знань студентів на підсумковому контролі здійснюється у межах від 0 до 60 балів. Студент на дифзаліку повинен отримати 30 балів. Опитувальний білет складається з 3 питань та 1 задачі. Розподіл балів між питаннями, розв'язуванням задач на підсумковому контролі здійснюється наступним чином: за відповідь на питання та за розв'язування задачі по 10 балів. Якщо студент набрав менше 10 балів, а отже отримав незадовільну оцінку, загальна підсумкова оцінка включає лише результати поточного контролю і становить – “незадовільно” з можливістю повторного складання (FX).

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» для студентів заочної форми навчання

Специфіка навчання заочників (суміщення роботи з навчанням, відсутність постійних, безпосередніх контактів з викладачами в міжсесійні періоди) має деякі особливості у здійсненні контролю. На відміну від студентів денної форми навчання майже вся основна робота заочників над програмним матеріалом і підготовка до заліків та іспитів проходить в міжсесійний період.

Контроль знань заочників здійснюється переважно під час сесії, що проводиться два рази на рік. Саме в цей час застосовуються майже всі зазначені вище форми поточного, рубіжного та підсумкового контролю - індивідуальні бесіди зі студентами, вибіркова перевірка конспектів, контрольні письмові роботи, заліки та іспити. Вони проводяться в основному тими ж методами, що і на денній формі навчання, але більш інтенсивно, тому що зосереджені за часом тільки на невеликий період сесії.

Шкала оцінювання успішності студентів

№ завдання	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль №1: “ Охорона праці в галузі ”		
1	Тестове завдання. Усне опитування	10
2	Технічний диктант	10
3	Самостійна робота	10
	Разом	30
Змістовий модуль №1: “Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту”		
1	Самостійна робота	10
2	Контрольна письмова робота	30
3	Разом	40
Диф. залік		30
Всього		100

За неуспішне складання змістового модулю проводиться його перездача в час, відведений викладачем.

Критерії оцінювання

Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Бали
A	ВІДМІННО – відмінне виконання з незначними помилками	90-100

В	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	80-89
С	ДОБРЕ – в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок	71-79
D	ЗАДОВІЛЬНО – робота зі значною кількістю недоліків	61-70
Е	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальним критеріям	50-60
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – незадовільно (з можливістю повторного складання)	30-49
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	Менше 30

Підсумковий контроль відбувається у вигляді диф. заліку.

Допуском є накопичена сума балів за поточне навчання. Мінімальна кількість балів, яка є допуском до заліку становить 60 балів. Оцінювання знань студентів на підсумковому контролі здійснюється у межах від 0 до 60 балів. Студент на дифзаліку повинен отримати 30 балів. Опитувальний білет складається з 3 питань і 1 задачі. Розподіл балів між питаннями, розв'язуванням задач на підсумковому контролі здійснюється наступним чином: за відповідь на питання та за розв'язування задачі по 10 балів. Якщо студент набрав менше 10 балів, а отже отримав незадовільну оцінку, загальна підсумкова оцінка включає лише результати поточного контролю і становить – “незадовільно” з можливістю повторного складання (FX).

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНО-МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ, УМІНЬ, НАВИЧОК

I модуль

1. Аналіз умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
2. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці.
3. Показник нормативно-правових актів з питань охорони праці.
4. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
5. Положення про організацію системи управління охороною праці в виробництві.
6. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання.
7. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності.
8. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність».
9. Трудові норми МОП.
10. Конвенції та Рекомендації МОП.
11. Основні Конвенції МОП в охороні праці.
12. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.
13. Вимоги до засобів індивідуального захисту
14. Поясніть роль охорони праці у виробничому процесі.
15. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП).
16. Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації.
17. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів.
18. Планування. Впровадження і функціонування СУОП.
19. Перевірки і коригувальні дії.
20. Аналіз з боку керівництва.
21. Ефективність функціональної структури СУОП.
22. Складання колективного договору.
23. Мета та завдання розслідування нещасних випадків.
24. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків.
25. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
26. Спеціальне розслідування нещасних випадків., основні документи Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин.
27. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.
28. Розподіл травм за ступенем тяжкості.
29. Методи дослідження виробничого травматизму.
30. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі
31. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
32. Атестація робочих місць.
33. Загальні вимоги безпеки в галузі.
34. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції.
35. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
36. Вимоги до засобів індивідуального захисту. Розрахунок забезпеченості засобами індивідуального захисту працівників. О
37. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.. Утримання території підприємств галузі.
38. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил.

39. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання.
40. Мікроклімат робочої зони.
41. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
42. Класи виробничих та складських приміщень по вибуховій та пожежній небезпеці.
43. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання, систем опалення, вентиляції.
44. Державний пожежний нагляд.
45. Пожежна профілактика при проектуванні і експлуатації промислових об'єктів, будинків, споруд, технологічного обладнання.
46. Пожежна сигналізація і зв'язок.
47. Засоби гасіння пожеж.
48. Протипожежне водопостачання.

ІІ модуль

49. Методи розрахунку характеристик зон ураження (радіусів зон руйнувань) при вибухах конденсованих речовин, газоповітряних, паливно-повітряних сумішей у відкритому та замкнутому просторі.
50. Оцінка стійкості роботи ОГ внаслідок вибуху газоповітряної суміші.
51. Визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
52. Визначення ступеню їхньої вогнестійкості.
53. Оцінка масштабу і характеру (виду) пожежі, прогнозування її розвитку, швидкості та напрямку поширення, площі зон задимлення і часу зберігання диму.
54. Противибуховий та протипожежний захист ОГ, основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж.
55. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні.
56. Вимоги пожежної безпеки до шляхів евакуації.
57. Планування дій персоналу підприємств та організацій при пожежах.
58. Методика розрахунку необхідного часу на евакуацію людей із приміщень різного призначення, у яких виникає пожежа.
59. Наведіть плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій (Мета та основні параметри планів. Аналітична та оперативна частини Плану).
60. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження.
61. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними (РР) та небезпечними хімічними речовинами (НХР) під час аварійного прогнозування можливої обстановки за відповідними таблицями (класу стійкості атмосфери, напряму розповсюдження хмари, потужності рівня радіації, доз опромінення людей, приведеної величини часу початку і тривалості опромінення, довжини та ширини зон забруднення (для РР) та площі зони, глибини, часу підходу хмари забрудненого повітря до ОГ (для НХР), тривалості дії ураження РР, НХР).
62. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.
63. Забезпечення техногенної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях, як складової частини цивільного захисту.
64. Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів.
65. Забезпечення надійного захисту та життєзабезпечення виробничого персоналу.
66. Захист та раціональне розміщення основних виробничих фондів, зонування території об'єкту.
67. Захист технологічного обладнання, удосконалення господарсько-виробничих зв'язків, робота за спрощеною технологією, використання місцевих ресурсів.
68. Підвищення стійкості виробничих будівель і споруд, комунально-енергетичних і технологічних мереж.
69. Підвищення протипожежної стійкості.

70. Обмеження ураження від вторинних факторів при аваріях.
71. Підготовка до відновлення виробництва. Резервування матеріальних та фінансових ресурсів.

10. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Методичне забезпечення

1. Нестеренко О. В. Методичні вказівки до виконання самостійних робіт з дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» : у 2 ч. – Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «КНУ», 2020. – 50 с.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV.
4. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V.
5. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV.
6. НПАОП 0.00-4.03-04. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці : Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.
7. НПАОП 0.00-4.12-05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці : Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
8. НПАОП 0.00-4.15-98. Положення про розробку інструкцій з охорони праці : Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
9. НПАОП 0.00-4.21-04. Типове положення про службу охорони праці : Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
10. НПАОП 0.00-4.33-99. Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій : Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.
11. ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. – Київ : Держстандарт України, 1999.
12. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.
13. Про державний матеріальний резерв : Закон України від 24.01.1997 р. № 51/97-ВР.
14. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III.
15. Про захист людини від інфекційних хвороб : Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III.
16. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-III.
17. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-III.

18. Про охорону атмосферного повітря : Закон України від 16.10.1992 р. № 2707-XII.
19. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII.
20. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 27.02.1991 р. № 791а-XII.
21. Про тваринний світ : Закон України від 13.12.2001 р. № 2894-III.
22. Про екологічну експертизу : Закон України від 09.02.1995 р. № 45/95-ВР.
23. Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій : Постанова КМУ від 16.02.1998 р. № 174.
24. Про порядок формування, розміщення та проведення операцій з матеріальними цінностями Державного резерву : Постанова КМУ від 08.10.1997 р. № 1129.
25. Про номенклатуру та обсяги продукції Державного матеріального резерву : Постанова КМУ від 07.08.1998 р. № 1245.
26. Про розбронювання матеріальних цінностей мобілізаційного резерву та створення запасів матеріально-технічних ресурсів для виконання першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій : Постанова КМУ від 15.04.1997 р. № 338.
27. Про затвердження особливостей формування та проведення операцій з матеріальними цінностями мобілізаційного резерву : Постанова КМУ від 29.01.1998 р. № 100.
28. Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях : Постанова КМУ від 15.02.1999 р. № 2.
29. Про основні засади створення в Україні підсистеми рятування і ліквідації небезпечних забруднень на воді єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного характеру : Постанова КМУ від 05.10.1998 р. № 1599.
30. Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру : Постанова КМУ від 03.08.1998 р. № 1198.
31. Про систему реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах : Указ Президента України від 15.06.2001 р. № 436/2001.

Основна література

1. Ткачук, К. Н., Зацарний, В. В., Сабарно, Р. В. та ін. Охорона праці та промислова безпека : навч. посіб. – Київ : Лібра, 2010. – 268 с.
2. Русаловський, А. В. Правові та організаційні питання охорони праці : навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – Київ : Університет «Україна», 2009. – 295 с.
3. Гогіташвілі, Г. Г., Карчевські, Є.-Т., Лапін, В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами : навч. посіб. – Київ : Знання, 2007. – 367 с.
4. Трахтенберг, І. М., Коршун, М. М., Чебанова, О. В. Гігієна праці та виробнича санітарія. – Київ, 1997. – 464 с.
5. Рожков, А. П. Пожежна безпека : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів освіти України. – Київ : Пожінформтехніка, 1999. – 256 с.

6. Жидецький, В. Ц., Джигирей, В. С., Сторожук, В. М. та ін. Практикум із охорони праці : навч. посіб. / за ред. В. Ц. Жидецького. – Львів : Афіша, 2000. – 352 с.
7. Бикова, О. В., Болієв, О. В., Деревинський, Д. М., Єлісєєв, В. Н., Миронець, С. М., Осипенко, С. І., Півень, Ю. О. та ін. Основи цивільного захисту : навч. посіб. – Київ, 2008. – 223 с.
8. Васійчук, В. О., Гончарук, В. Є., Качан, С. І., Мохняк, С. М. Основи цивільного захисту : навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.
9. Гончарук, В. Є., Качан, С. І., Орел, С. М., Пуцило, В. І. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях : навч. посіб. – Львів : НУ «Львівська політехніка», 2004. – 136 с.
10. Євдін, О. М., Могильниченко, В. В. та ін. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1. "Техногенна та природна небезпека".

Додаткова література

1. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів.
2. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою» : наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
3. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі : наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.
4. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці : затв. Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.
5. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
6. Бегун, В. В., Бегун, С. В., Широков, С. В., Казачков, І. В., Литвинов, В. В., Письменний, Є. Н. Культура безпеки на ядерних об'єктах України : навч. посіб. – Київ : НТУУ КПІ, 2009. – 363 с.
7. Довідник з цивільної оборони / Г. Г. Міговіч, ЗАТ "Українська технологічна група". – Київ, 1998. – 526 с.
8. Депутат, О. П., Коваленко, І. В., Мужик, І. С. Цивільна оборона : навч. посіб. / за ред. П. І. Кашина. – Львів : П. П. Васильович К. І., 2005. – 338 с.
9. Збірник нормативно-правових актів з питань надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Вип. 3 / під заг. ред. В. В. Дурдинця. – Київ : Агентство "Чорнобильінтерінформ", 2001. – 532 с.
10. Методичні вказівки з курсу "Цивільна оборона" для студентів магістратури денної форми навчання / укл. О. І. Бабенко, Р. І. Черевко. – Київ : КДЕУ, 1997. – 136 с.
11. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). – Київ : Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. – 125 с.
12. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dnopr.kiev.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.social.org.ua>.